

Tyresö kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
Torstein Tysklind
Ekonomichef
08-578 297 30
torstein.tysklind@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2020-04-16

1 (5)

Diarienummer

2020/KS 0075 10

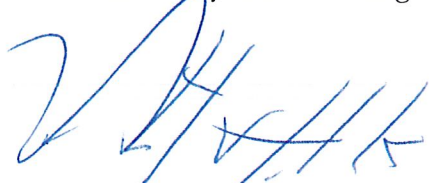
Kommunstyrelsen

Välfärdspaket

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till kommunstyrelsen för beslut i kommunfullmäktige

1. Verksamhetsområde individ- och familjeomsorgs ekonomiska anslag 2020 ökas med 1 400 tkr för att anställa fältassistenter
2. Verksamhetsområde individ- och familjeomsorgs anslag 2020 ökas med 5 200 tkr.
3. Verksamhetsområde gemensam verksamhets ekonomiska anslag 2020 ökas med 2 400 tkr för inköp av datorer till grundskolan.
4. Verksamhetsområde kultur- och fritids ekonomiska anslag 2020 utökas med 400 tkr kronor för sommarlovsaktiviteter.
5. Den totala anslagsökningen 9,4 mnkr finansieras inom ramen för de välfärdsmedel om 24,5 mnkr som tillförts kommunen för 2020.

Kommunstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Kommundirektör

Torstein Tysklind
Ekonomichef

Beskrivning av ärendet

Vid kommunledningsutskottet 2020-03-18 fattades ett beslut med anledning av de extra medel som regering och riksdagen har beslutat om att tillskjuta kommunerna för 2020.

Syftet med medlen är att stärka kommunernas ekonomi genom att täcka upp för kostnader i välfärden och därmed undvika besparingar och nedskärningar.

Kommundirektören gavs i uppdrag att återkomma med ett beslutsunderlag till kommunstyrelsen för hur de extra medel för 2020 kan användas för att ytterligare stärka välfärden under 2020.

Bakgrund för medlen

I januari 2020 presenterade regeringen ett förslag om ett extra tillskott till kommuner och regioner på 5 miljarder konor. Tillskottet ingår i vårandringsbudgeten som sedan lades fram 15 april. För Tyresö kommun innebar förslaget utökade intäkter med 16,4 miljoner kronor redan 2020.

I februari 2020 beslutade riksdagen om ytterligare 2,5 miljarder kronor till kommuner och regioner utöver det som tidigare aviserats. För Tyresö kommun innebar förslaget utökade intäkter på 8,1 miljoner kronor som betalades ut under mars månad.

Totalt har kommunen alltså fått 24,5 miljoner kronor i extra intäkter 2020.

Syftet med de extra tillskotten var att säkra att kommunerna inte tvingas dra ner på viktig välfärdsverksamhet i en period då man befarade en begynnande lågkonjunktur. Snarare önskade regering och riksdag att stimulera ekonomin genom att ge extra medel till kommunsektorn.

Corona-krisens effekt på kommunens ekonomi

I början av mars nådde Corona-pandemin Sverige. Från och med mitten av mars blev det tydligt att pandemin skulle få stora effekter på samhällsekonomin, vilket kommer att påverka kommunens skatteintäkter.

Redan den 20 mars publicerade SKR en prognosindikation för skatteintäkterna under 2020 sin innebar en minskad skatteunderlagstillväxt. För Tyresö kommun innebar indikationen minskade skatteintäkter med 21,7 miljoner kronor 2020. SKR har sedan dess hänvisat till den nya skatteunderlagsprognosen som kommer att publiceras den 29 april.

Vid månadsskiftet presenterade regeringen en prognos om att Sverige i och med Coronakrisen går in i en recession och att tillväxten blir negativ för 2020. I den prognos som presenterades med vårbudgeten den 15 april förutspås en negativ BNP utveckling med -4,2 % 2020 och en minskning av sysselsättningen med 1,6 %. Om SKR gör liknande bedömningar kommer det att innebära betydliga minskningar i skatteunderlaget 2020.

I början av april presenterade så regeringen ett ytterligare tillskott till kommuner och regioner på 15 miljarder kronor för 2020. För Tyresö innebär detta sista tillskott en budgetförstärkning med 49,1 miljoner kronor. Detta senaste tillskott ska ses som ett försök att kompensera de förväntade skatteunderlagsminskningarna.

Totalen för tillskottet till Tyresö kommun för 2020 uppgår därmed till 73,6 miljoner kronor.

Kommunstyrelseförvaltningens bedömning

Ett tillskott på 73,6 miljoner kronor under ett år är en betydande summa. Totalt motsvarar detta en ökning med 2,6 % av intäkterna för skatter och generella statsbidrag.

Extra medel har hittills tillförts i tre omgångar. För det första två besluten som utgjorde totalt 24,5 miljoner kronor var det tydligt att syftet var dels att stimulera den svenska ekonomin, dels att undvika att kommuner tvingas till neddragningar när en lågkonjunktur väntades. Syftet med det tredje beslutet är att kompensera kommunerna för det skatteintäktsbortfall som blir en effekt av corona-krisen.

Det ekonomiska läget för 2020 är mycket osäkert. En minskning av skatteintäkterna är att vänta. Den första bedömning som SKL gjorde,

minskning på 21,7 miljoner kronor för Tyresö, var sannolikt mycket för liten. Nästa indikation kommer med skatteprognosen 29 april. Dock kommer det att dröja innan prognosmakarna har ett underlag för att ge kommunerna ett stabilt prognosunderlag. Förhoppningsvis kommer bilden att klarna till hösten.

De kommentarer som nu kommer från företrädare och ekonomer på kommunområdet är dock att de medel som staten har tillfört kommunerna sannolikt inte kommer att räcka. Det framhålles både från SKR:s ordförande Anders Knape (SKR:s hemsida 2020-04-15) och från Kommuninvests forskningsansvariga Emilie Värja (Kommuninvests veckobrev 2020-04-16).

I detta läge är det kommunstyrelseförvaltningens uppfattning att utvecklingen sedan kommunledningsutskottets beslut 2020-03-18 innebär att kommunen bör vara mycket restriktiv när det gäller att öka sina kostnader – även om extra välfärdspengar har tillförts från regering och riksdag. I princip bör medel bara tillföras i begränsad grad, i fall där medel går för att täcka konstaterade underskott eller för att tidigare lägga kostnader till 2020 som gör att vi får lägre kostnader kommande år. Dessutom är det viktigt att medlen endast avers 2020 och inte medför utökade kostnader kommande år.

Kommunens ledningsgrupp har tagit fram en lista med tänkbara välfärdssatsningar 2020 som uppfyller kriterierna. Från listan prioriterar kommunstyrelseförvaltningen fyra förslag som bedöms uppfylla kriterierna:

- En satsning på fler fältassistenter (1,4 miljoner kronor). Behovet av fler fältassistenter aktualiseras för att öka tryggheten bland kommunens unga och därmed säkerheten för kommunens invånare. Tillsammans med utökad kameraövervakning ses det som ett sätt att möta det problem med anlagda bränder som vi haft i kommunen senaste året.
- En utökning av ramen för individ- och familjeomsorgen med 5,2 miljoner kronor för 2020. Individ- och familjeomsorgen har senaste åren haft återkommande problem att klara hålla budgetbalansen. Hösten 2019 togs en plan för ekonomisk balans fram. I den budget som tagits fram för 2020 nåddes inte riktigt fram till en budget i balans, utan budgeten är underfinansierad med 5,2 miljoner kronor. Att tillföra detta till verksamhetsområdet innebär inte ökade kostnader, utan snarare en

acceptans av den ambitionsnivå verksamheten lagt i sin plan för ekonomisk balans.

- Finansiering av sommarlovsaktiviteter inom kultur- och fritidsnämndens område med 400 tkr. Tidigare fanns ett riktat statsbidrag på motsvarande summa för Tyresös del som användes till aktiviteter i samverkan med föreningslivet för sommarlovsaktiviteter. Det riktade statsbidragen har tagits bort, varför det är rimligt att använda pengarna från det generella statsbidraget.
- Finansiering av inköp av datorer för att hjälpa skolan att uppnå målet om en dator till varje elev (2,5 miljoner kronor). Förslaget innebär att kostnaden för inköp av datorerna tas av IT och digitaliseringsenheten redan 2020 i stället för att avvakta till 2021 som är planen. Sedan kommer skolan ”internleasa” datorerna och på så sätt betala för datorerna. För att undvika negativa effekter och underfinansiering av datorerna i framtiden föreslås en lösning där IT och digitaliseringsenheten tillförs medel hösten 2020 för att köpa datorerna. Grundskolan tillförs medel för att leasa datorerna 2021 och framåt. Då kommer IT och digitaliseringsenheten redovisa ett överskott 2021 snarare än ett underskott, vilket blir en lättnad för hela kommunens ekonomi med motsvarande belopp.

Förslaget till beslut finansieras inom ramen för ökade generella statsbidrag.